

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесу

(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туристичні ресурси України

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Туризмознавство

(назва освітньої програми)

Спеціальність: 242 Туризм

(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень

(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
туристичного, готельного та ресторанного
бізнесу

Протокол №_1_ від __14.08.2020__ р.

м. Запоріжжя 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ППН 02 Туристичні ресурси України Нормативна частина Цикл професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Бут Т.В, к.е.н., доцент, доцент кафедри ТГРБ
Контактна інформація викладача	7698 403, телефон викладача, 0664940987, E-mail викладача: tatyanabut1979@ukr.net
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/
Обсяг дисципліни	Загальна кількість годин – 270 Кількість годин: I семестр – 120 кредитів – 4 розподіл годин: лекцій – 14 практичні – 30 індивідуальні завдання – 7 вид контролю: залік. Кількість годин: II семестр – 150 кредитів – 5 розподіл годин: лекцій – 14 практичні – 44 індивідуальні завдання – 7 вид контролю: екзамен.
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p align="center">Пререквізити навчальної дисципліни.</p> <p>Дисципліна: базовий шкільний курс географії Теми: Загальна економіко-географічна характеристика світу. Взаємодія суспільства і природи. Світові природні ресурси. Населення світу. Світове господарство. Глобальні проблеми людства. Регіональна географія. Україна на карті світу. Населення України. Господарство. Територіальне ділення України. України та її географічні дослідження. Загальна характеристика природних умов та природних ресурсів України. Ландшафти та фізико-географічне районування. Використання природних умов та природних ресурсів України та їх охорона.</p> <p>Дисципліна: базовий шкільний курс історії України. Теми: Передумови Першої світової війни. Війна та революції. Україна в роки Першої світової війни. Початок Української революції. Облаштування повоєнного світу. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності. Провідні держави світу в міжвоєнний період. Встановлення й утвердження комуністичного тоталітарного режиму в Україні. Держави Центрально-Східної Європи. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період. Держави Азії та Латинської Америки. Передумови Другої світової війни. Друга світова війна. Україна в роки Другої світової війни. Повсякденне життя та культура в міжвоєнний період. Повоєнне облаштування світу. Україна в перші повоєнні роки. Держави Північної Америки та Західної Європи: формування постіндустріального суспільства. Україна в умовах деєгалінізації. Україна в період загострення кризи радянської системи. Держави Центрально-Східної Європи: трансформаційні процеси. Відновлення незалежності України. Держави Азії, Африки та Латинської Америки: вибір шляхів розвитку. Становлення України як незалежної держави. Міжнародні відносини. Повсякденне життя і культура. Творення нової України.</p> <p align="center">Постреквізити навчальної дисципліни:</p> <p>Здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни «Туристичні ресурси</p>	

<p>України» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Технологія гостинності, - Активний туризм, Технологія готельної справи
<p align="center">3. Характеристика навчальної дисципліни</p>
<p>Курс «Туристичних ресурсів України» призначений для формування у студентів знань про об'єкти пізнавального, оздоровчого та спортивного туризму різних регіонів України, їх туристичний потенціал і перспективи його реалізації. Такі знання та вміння необхідні для якісного складання маршрутів для різних видів туризму.</p> <p>Для успішної оцінки туристичної привабливості кожного регіону України необхідні знання, щодо об'єктів природно-заповідного фонду; природних та історико-культурних рекреаційних ресурсів, курортів, а також вміння розрізняти туристичні ресурси за їх видами, характеризувати туристичні ресурси України; аналізувати перспективи та проблеми розвитку туризму в Україні.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами.</p> <p>Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>Здатність професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення атрактивності туристичних ресурсів та оцінки туристичного потенціалу країн і регіонів на предмет розвитку спеціальних видів туризму.</p> <p>Здатність до застосовування загальнонаукових та фундаментальних знань, розуміння предметної області і професії</p> <p>Спеціальні компетенції:</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності</p> <p>Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.</p> <p>Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.</p> <p>Результати навчання:</p> <p>Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p> <p>Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p> <p>Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.</p>
<p align="center">4. Мета вивчення навчальної дисципліни</p>
<p>надання майбутнім фахівцям комплексу знань про особливості туристичних ресурсів України, а також щодо можливості їх використання в туристичній діяльності.</p>
<p align="center">5. Завдання вивчення дисципліни</p>
<p>Методичні – викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивченні територіальних та географічних особливостей природних та історико-культурних цінностей України.</p> <p>Пізнавальні – сформулювати уявлення про сучасний стан розвитку туристських ресурсів. Викласти основні теорії розвитку туризму та туристських ресурсів, висвітлити принципи, методи оцінки туристських ресурсів. Виокремити роль туристських ресурсів в розвитку туризму в Україні.</p> <p>Практичні – формувати практичні навички роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань, розрізняти туристські ресурси за їх видами, характеризувати туристські ресурси України.</p>
<p align="center">6. Зміст навчальної дисципліни</p>
<p>Змістовий модуль 1. Туристські ресурси, їх види.</p> <p>Тема 1. Класифікація туризму. Поняття «туристичні ресурси» та їх характеристика.</p> <p>Визначення поняття «Туризм». Ознаки туризму. Етапи розвитку туризму. Класифікація туризму на категорії, типи, види і форми. Мотиви туризму. Найбільш поширені види туризму. Туризм за використанням транспортних засобів. Туризм за віковою категорією. Туризм за джерелами фінансування. Структура туристичних</p>

ресурсів. Методологія та методика аналізу, термінологія туристичних ресурсів.

Тема 2. Загальні відомості про Україну.

Крайні точки України. Географічний її центр. Країни сусіди, їх кордони та столиці. Україна є членом яких міжнародних організацій. Особливості рельєфу. Характеристика клімату. Природні зони. Найвища точка України, найвищі точки височин. Склад та щільність населення. Українська діаспора. Сильні сторони економічного розвитку України та їх вплив на туристичні ресурси.

Тема 3. Природно-заповідний фонд України.

Розподіл територій та об'єктів, котрі належать до природно-заповідного фонду України. Режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Території національних природних парків України, їх значення та використання. Природоохоронні рекреаційні установи місцевого або регіонального значення. Біосферні заповідники України. Використання природних комплексів згідно з їх зонуванням. Антропогенні зміни природного середовища.

Тема 4. Туристичні ресурси Запорізької області.

Запорізька область, як адміністративна одиниця на півдні України. Рельєф, клімат. Водні ресурси Запорізької області. Флоро-фаустичні ресурси Запорізької області. Природно-заповідний фонд області. Курортні та рекреаційні ресурси та їх використання. Музейний фонд області. Найцікавіші туристичні об'єкти Запорізької області. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі Запорізької області.

Змістовий модуль 2. Туристські ресурси Придніпров'я та Карпат.

Тема 5. Туристичні ресурси Придніпров'я (Київська та Черкаська області).

Київська та Черкаська області, як адміністративні одиниці України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей. Флоро-фаустичні ресурси Київської та Черкаської областей. Природно-заповідний фонд областей. Курортні та рекреаційні ресурси та їх використання. Музейний фонд областей. Найцікавіші туристичні об'єкти Київської та Черкаської областей. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Тема 6. Туристичні ресурси Карпат (Львівська та Івано-Франківська області).

Львівська та Івано-Франківська області, як адміністративні одиниці на заході України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей, їх роль у розвитку туризму за використання. Флоро-фаустичні ресурси Львівської та Івано-Франківської областей. Природно-заповідний фонд областей. Типи курортів та їх використання. Музейний фонд та історико-архітектурні комплекси областей. Найцікавіші туристичні об'єкти. Собори та монастирі, видатні замкові споруди державної спадщини. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Тема 7. Туристичні ресурси Карпат (Закарпатська та Чернівецька області).

Закарпатська та Чернівецька області, як адміністративні одиниці на заході України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей, їх роль у розвитку туризму за використання. Флоро-фаустичні ресурси Закарпатської та Чернівецької областей. Природно-заповідний фонд областей. Типи курортів та їх використання. Музейний фонд та історико-архітектурні комплекси областей. Найцікавіші туристичні об'єкти. Собори та монастирі, видатні замкові споруди державної спадщини. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Змістовий модуль 3. Туристські ресурси Полісся, Півдня та Поділля.

Тема 8. Туристичні ресурси Полісся (Волинська, Житомирська, Рівненська області).

Волинська, Житомирська, Рівненська області, як адміністративні одиниці на півночі України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей. Флоро-фаустичні ресурси Волинської, Житомирської, Рівненської областей. Природно-заповідний фонд областей. Курортні та рекреаційні ресурси та їх використання. Музейний фонд та історико-архітектурні комплекси областей. Найцікавіші туристичні об'єкти Волинської, Житомирської, Рівненської областей. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Тема 9. Туристичні ресурси Чорноморського узбережжя (Одеська, Миколаївська та Херсонська області).

Одеська, Миколаївська та Херсонська області, як адміністративні одиниці на півдні України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей: річки, озера, лимани, водосховища, море. Флоро-фаустичні ресурси Одеської, Миколаївської, Херсонської областей. Природно-заповідний фонд областей. Курортні та рекреаційні ресурси та їх використання. Музейний фонд та історико-архітектурні комплекси областей. Найцікавіші туристичні об'єкти Чорноморського узбережжя. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Тема 10. Туристичні ресурси Поділля (Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області).

Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області, як адміністративні одиниці на заході України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей, їх роль у розвитку туризму за використання. Флоро-фаустичні ресурси Вінницької, Тернопільської та Хмельницької областей. Природно-заповідний фонд областей. Типи курортів та їх використання. Музейний фонд та історико-архітектурні комплекси областей. Найцікавіші туристичні об'єкти. Собори та монастирі, видатні замкові споруди державної спадщини. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Тема 11. Туристичні ресурси Слобожанщини (Харківська та Сумська області).

Харківська та Сумська області, як адміністративні одиниці України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей, їх роль у розвитку туризму за використання. Флоро-фаустичні ресурси Харківської та Сумської областей. Природно-заповідний фонд областей. Типи курортів та їх використання. Музейний фонд та історико-архітектурні комплекси областей. Найцікавіші туристичні об'єкти. Собори та монастирі, видатні замкові споруди державної спадщини. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Змістовий модуль 4. Туристські ресурси Лівобережної України. Унікальні природні пам'ятки України.

Тема 12. Туристичні ресурси Лівобережжя (Полтавщини і Чернігівщини).

Полтавська та Чернігівська області, як адміністративні одиниці України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей, їх роль у розвитку туризму за використання. Флоро-фаустичні ресурси Полтавської та Чернігівської областей. Природно-заповідний фонд областей. Типи курортів та їх використання. Музейний фонд та історико-архітектурні комплекси областей. Найцікавіші туристичні об'єкти. Собори та монастирі, видатні замкові споруди державної спадщини. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Тема 13. Туристичні ресурси Степової України (Донецька, Луганська, Дніпропетровська та Кіровоградська області).

Донецька, Луганська, Дніпропетровська та Кіровоградська області, як адміністративні одиниці України. Рельєф, клімат. Водні ресурси областей, їх роль у розвитку туризму за використання. Флоро-фаустичні ресурси досліджуваних областей. Природно-заповідний фонд областей. Типи курортів та їх використання. Музейний фонд та історико-архітектурні комплекси областей. Найцікавіші туристичні об'єкти. Собори та монастирі, видатні замкові споруди державної спадщини. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі досліджуваних областей.

Тема 14. Унікальні природні пам'ятки України. Видатні особистості, які прославили Україну. Об'єкти ЮНЕСКО.

Найпопулярніші унікальні природні пам'ятки України серед гір і скель; озер; заповідні місця; кам'яні чудеса; печери; чудеса рослинного світу; об'єкти, аналогів яким немає в Україні. Видатні особистості, які прославили Україну. Список об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО.

7. План вивчення навчальної дисципліни			
№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
І семестр			
1	Класифікація туризму. Поняття «туристичні ресурси» та їх характеристика.	лекція	2

	Класифікація туризму. Поняття «туристичні ресурси» та їх характеристика.	практичне	2
2	Класифікація туризму. Поняття «туристичні ресурси» та їх характеристика.	практичне	2
3	Загальні відомості про Україну.	лекція	2
	Загальні відомості про Україну	практичне	2
4	Загальні відомості про Україну	практичне	2
5	Природно-заповідний фонд України.	лекція	2
	Природно-заповідний фонд України.	практичне	2
6	Природно-заповідний фонд України.	практичне	2
7	Туристичні ресурси Запорізької області.	лекція	2
	Туристичні ресурси Запорізької області.	практичне	
8	Туристичні ресурси Запорізької області.	практичне	
9	Туристичні ресурси Придніпров'я (Київська та Черкаська області).	лекція	2
	Туристичні ресурси Придніпров'я (Київська та Черкаська області).	практичне	2
10	Туристичні ресурси Придніпров'я (Київська та Черкаська області).	практичне	2
11	Туристичні ресурси Карпат (Львівська та Івано-Франківська області).	лекція	2
	Туристичні ресурси Карпат (Львівська та Івано-Франківська області).	практичне	2
12	Туристичні ресурси Карпат (Львівська та Івано-Франківська області).	практичне	2
13	Туристичні ресурси Карпат (Закарпатська та Чернівецька області).	лекція	2
	Туристичні ресурси Карпат (Закарпатська та Чернівецька області).	практичне	2
14	Туристичні ресурси Карпат (Закарпатська та Чернівецька області).	практичне	2
15	Підсумковий модульний контроль	пк залік	2

II семестр

1	Туристичні ресурси Полісся (Волинська, Житомирська, Рівненська області).	лекція	2
	Туристичні ресурси Полісся (Волинська, Житомирська, Рівненська області).	практичне	2
1	Туристичні ресурси Полісся (Волинська, Житомирська, Рівненська області).	практичне	2
2	Туристичні ресурси Полісся (Волинська, Житомирська, Рівненська області).	практичне	2
2	Туристичні ресурси Чорноморського узбережжя (Одеська, Миколаївська та Херсонська області).	лекція	2
	Туристичні ресурси Чорноморського узбережжя (Одеська, Миколаївська та Херсонська області).	практичне	2
3	Туристичні ресурси Чорноморського узбережжя (Одеська, Миколаївська та Херсонська області).	практичне	2
3	Туристичні ресурси Чорноморського узбережжя (Одеська, Миколаївська та Херсонська області).	практичне	2
4	Туристичні ресурси Поділля (Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області).	лекція	2
	Туристичні ресурси Поділля (Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області).	практичне	2
5	Туристичні ресурси Поділля (Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області).	практичне	2
5	Туристичні ресурси Поділля (Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області).	практичне	2

6	Туристичні ресурси Слобожанщини (Харківська та Сумська області).	лекція	2
	Туристичні ресурси Слобожанщини (Харківська та Сумська області).	практичне	2
7	Туристичні ресурси Слобожанщини (Харківська та Сумська області).	практичне	2
8	Туристичні ресурси Слобожанщини (Харківська та Сумська області).	практичне	2
8	Туристичні ресурси Лівобережжя (Полтавщини і Чернігівщини).	лекція	2
	Туристичні ресурси Лівобережжя (Полтавщини і Чернігівщини).	практичне	2
9	Туристичні ресурси Лівобережжя (Полтавщини і Чернігівщини).	практичне	2
10	Туристичні ресурси Лівобережжя (Полтавщини і Чернігівщини).	практичне	2
11	Туристичні ресурси Степової України (Донецька, Луганська, Дніпропетровська та Кіровоградська області).	лекція	2
	Туристичні ресурси Степової України (Донецька, Луганська, Дніпропетровська та Кіровоградська області).	практичне	2
12	Туристичні ресурси Степової України (Донецька, Луганська, Дніпропетровська та Кіровоградська області).	практичне	2
12	Туристичні і ресурси Степової України (Донецька, Луганська, Дніпропетровська та Кіровоградська області).	практичне	2
13	Унікальні природні пам'ятки України. Видатні особистості, які прославили Україну. Об'єкти ЮНЕСКО.	лекція	2
	Унікальні природні пам'ятки України. Видатні особистості, які прославили Україну. Об'єкти ЮНЕСКО.	практичне	2
14	Унікальні природні пам'ятки України. Видатні особистості, які прославили Україну. Об'єкти ЮНЕСКО.	практичне	2
14	Унікальні природні пам'ятки України. Видатні особистості, які прославили Україну. Об'єкти ЮНЕСКО.	практичне	2
15	Номенклатура	практичне	2
15	Підсумковий модульний контроль	пк екзамен	2

8. Самостійна робота

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.
2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу.
3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).
4. Самостійна підготовка до модульного контролю та екзамену.

У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів. У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує: опитування студентів під час семінарських занять, перевірку робочих конспектів; залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань; проведення

поточних контрольних робіт, тестування та модульного контролю. Самостійна робота студентів заочної форми навчання передбачає самостійне вивчення окремих питань тем за методичними вказівками викладача. Студент повинен опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та нормативно-правових актів. У ході засвоєння програми курсу, під час підготовки до екзамену, студентам рекомендується звертатись до першоджерел (міжнародних нормативно-правових актів, Конституції України, законів, наказів, інструкцій міністерств та інших нормативно-правових документів) і до монографічної літератури, в якій висвітлено основні погляди на відповідні проблеми, наводяться та аналізуються нормативно-правові акти. Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

Питання	Діяльність студентів	Термін виконання
I семестр		
Тема 1. Класифікація туризму. Поняття «туристичні ресурси» та їх характеристика.		
Визначення поняття «туризм». Ознаки туризму. Класифікація туризму на категорії, типи, види і форми. Мотиви туризму. Структура туристичних ресурсів.	Конспект теми, реферат, усна доповідь	Вересень, 6 годин
Тема 2. Загальні відомості про Україну.		
Крайні точки України. Географічний її центр. Країни сусіди, їх кордони та столиці. Рельєф, клімат України. Природні зони. Найвища точка України, найвищі точки височин. Розподіл територій та об'єктів котрі належать до природно-заповідного фонду України. Території національних природних парків України, їх значення та використання. Біосферні заповідники України.	Конспект теми, реферат, усна доповідь	Вересень-жовтень, 6 годин
Тема 3. Природно-заповідний фонд України.		
Національний склад населення. Рельєф та природні зони України. Водні ресурси України. Географічне розташування України. Крайні точки та країни сусіди.	Конспект теми, реферат, усна доповідь	Вересень-жовтень, 6 годин
Тема 4. Характеристика туристичного потенціалу Запорізької області.		
Рельєф та водні ресурси. Природно-заповідний фонд області Туристичні об'єкти області. Курорти та рекреаційні зони. Історико-культурні комплекси.	Конспект теми, реферат, усна доповідь	Жовтень, 6 годин
Тема 5. Характеристика туристичного потенціалу Київської та Черкаської областей).		
Рельєф та водні ресурси. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони. Історико-культурні заповідники Черкащини Подієвий туризм Київщини. Об'єкти ЮНЕСКО. Видатні особистості областей.	Конспект теми, реферат, усна доповідь	Листопад, 6 годин
Тема 6. Характеристика туристичного потенціалу Карпат (Львівська, Івано-Франківська		

області).			
Рельєф та водні ресурси. Природно-заповідний фонд областей. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони. Історико-культурні комплекси. Видатні особистості областей.	Конспект реферат, доповідь	теми, усна	Листопад, 7 годин
Тема 7. Характеристика туристичного потенціалу Карпат (Закарпатська та Чернівецька області).			
Рельєф та водні ресурси. Природно-заповідний фонд областей. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони. Історико-культурні комплекси. Видатні особистості областей.	Конспект реферат, доповідь	теми, усна	Листопад, грудень 7 годин
II семестр			
Тема 8. Характеристика туристичного потенціалу Полісся (Волинська, Рівненська, Житомирська) області (2 ч.).			
Рельєф та водні ресурси. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони. Природний національний парк «Синевир». Історико-культурна спадщина областей. Видатні особистості областей.	Конспект реферат, доповідь	теми, усна	Лютий, 8 годин
Тема 9. Характеристика туристичного потенціалу Чорноморського узбережжя (Одеська, Миколаївська, Херсонська області) (2 ч.).			
Водні ресурси та їх використання. Природно-заповідний фонд. Туристичні об'єкти областей. Курорти областей: їх використання та значення. Історико-культурні комплекси. Видатні особистості областей.	Конспект реферат, доповідь	теми, усна	Березень, 8 годин
Тема 10. Характеристика туристичного потенціалу Поділля (Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області).			
Рельєф та водні ресурси. Природно-заповідний фонд. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони. Печери Тернопільщини. Історико-культурні комплекси. Видатні особистості.	Конспект реферат, доповідь	теми, усна	Березень, квітень, 8 годин
Тема 11. Характеристика туристичного потенціалу Харківської та Сумської областей.			
Рельєф та водні ресурси. Природно-заповідний фонд. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони. Історико-культурні комплекси. Видатні особистості областей.	Конспект реферат, доповідь	теми, усна	Квітень, травень, 8 годин
Тема 12. Характеристика туристичного потенціалу Чернігівської та Полтавської областей.			
Рельєф та водні ресурси. Природно-заповідний фонд. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони.	Конспект реферат, доповідь	теми, усна	Травень, 8 годин

Палацово-паркові ансамблі Чернігівщини		
Тема 13. Характеристика туристичного потенціалу Степової України (Дніпропетровська, Луганська, Донецька, Кіровоградська області).		
Рельєф та водні ресурси. Природно-заповідний фонд. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони. Історико-культурні комплекси.	Конспект теми, реферат, усна доповідь	Травень, 8 годин
Тема 14. Унікальні природні пам'ятки України.		
Унікальні природні пам'ятки України – чудеса рослинного світу. Найпопулярніші в Україні заповідні місця. Унікальні природні пам'ятки України – Кам'яні чудеса. Відомі водоспади та джерела України. Унікальні природні пам'ятки України – озера. Найпопулярніші природні пам'ятки України – гори і скелі.	Конспект теми, реферат, усна доповідь, здача номенклатури	Червень, 10 годин
Індивідуальні завдання		
Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті за наступними напрямками:		
<p>1. Класифікація туризму. Поняття «туристичні ресурси» та їх характеристика. Поняття «туризм» та «туристські ресурси». Складові туристських ресурсів. Класифікація туризму.</p> <p>2. Загальні відомості про Україну. Національний склад населення. Рельєф та природні зони України. Водні ресурси України. Географічне розташування України. Крайні точки та країни сусіди.</p> <p>3. Природно-заповідний фонд України. Основні поняття природно-заповідного фонду України. Біосферні заповідники України та їх використання. Національні природні парки України та їх значення. Червона Книга України, її зміст та значення.</p> <p>4. Характеристика туристичного потенціалу Запорізької області. Рельєф та водні ресурси. Природно-заповідний фонд. Туристичні об'єкти області. Курорти та рекреаційні зони. Історико-культурні комплекси.</p> <p>5. Характеристика туристичного потенціалу Київської та Черкаської областей. Рельєф та водні ресурси. Туристичні об'єкти областей. Курорти та рекреаційні зони. Історико-культурні заповідники Черкащини Подієвий туризм Київщини. Об'єкти ЮНЕСКО. Видатні особистості.</p> <p>6. Характеристика туристичного потенціалу Карпат (Львівська, Івано-Франківська області).</p>		

Рельєф та водні ресурси.

Природно-заповідний фонд.

Туристичні об'єкти областей.

Курорти та рекреаційні зони.

Історико-культурні комплекси.

Видатні особистості.

7. Характеристика туристичного потенціалу Карпат (Закарпатська та Чернівецька області).

Рельєф та водні ресурси.

Природно-заповідний фонд.

Туристичні об'єкти областей.

Курорти та рекреаційні зони.

Історико-культурні комплекси.

Видатні особистості.

8. Характеристика туристичного потенціалу Полісся (Волинська, Рівненська, Житомирська) області (2 ч.).

Рельєф та водні ресурси.

Туристичні об'єкти областей.

Курорти та рекреаційні зони.

Природний національний парк «Синевир».

Історико-культурна спадщина областей.

Видатні особистості.

9. Характеристика туристичного потенціалу Чорноморського узбережжя (Одеська, Миколаївська, Херсонська області) (2 ч.).

Водні ресурси та їх використання.

Природно-заповідний фонд.

Туристичні об'єкти областей.

Курорти областей: їх використання та значення.

Історико-культурні комплекси.

Видатні особистості.

10. Характеристика туристичного потенціалу Поділля (Вінницька, Тернопільська та Хмельницька області).

Рельєф та водні ресурси.

Природно-заповідний фонд.

Туристичні об'єкти областей.

Курорти та рекреаційні зони.

Печери Тернопільщини.

Історико-культурні комплекси.

Видатні особистості.

11. Характеристика туристичного потенціалу Харківської та Сумської областей.

Рельєф та водні ресурси.

Природно-заповідний фонд.

Туристичні об'єкти областей.

Курорти та рекреаційні зони.

Історико-культурні комплекси.

Видатні особистості.

12. Характеристика туристичного потенціалу Чернігівської та Полтавської областей.

Рельєф та водні ресурси.

Природно-заповідний фонд.

Туристичні об'єкти областей.

Курорти та рекреаційні зони.

Палацово-паркові ансамблі Чернігівщини.

13. Характеристика туристичного потенціалу Степової України (Дніпропетровська,

Луганська, Донецька, Кіровоградська області).

Рельєф та водні ресурси.

Природно-заповідний фонд.

Туристичні об'єкти областей.

Курорти та рекреаційні зони.

Історико-культурні комплекси.

14. Унікальні природні пам'ятки України.

Унікальні природні пам'ятки України – чудеса рослинного світу.

Найпопулярніші в Україні заповідні місця.

Унікальні природні пам'ятки України – Кам'яні чудеса.

Відомі водоспади та джерела України.

Унікальні природні пам'ятки України – озера.

Найпопулярніші природні пам'ятки України – гори і ске

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/node/7904> (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
  - відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор 850-454-0670 (один раз на 2 тижні);
  - листування за допомогою електронної пошти tatyanabut1979@ukr.net (у форматі 24/7 кожного дня);
  - відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);
- спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік, екзамен).

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, лабораторних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.

Робота на практичних заняттях:

Під час практичних занять студенти усно, доповідають на питання. Активна робота студента на занятті оцінюється у **7 балів** у першому та другому модулях та у **5 балів** у третьому та четвертому модулях.

Критерії оцінки на практичному занятті

1, 2 модулі (Бали)	3, 4 модуль (Бали)	Критерії оцінки
7-6	5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді.
5-4	4	Достатньо володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових

		відповідей, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання.
3	3	Володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять і домашньої/самостійної роботи іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді.
2	2	Частково володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	1	Не володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
0	0	Зовсім не виконує завдання практичних занять, на заняттях неактивний.

Самостійна робота студентів

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум додаткових балів: у 1 та 2 модулях – **24 бали**, у 3 та 4 модулях – **20 балів**.

Критерії оцінки індивідуального завдання:

1, 2 модулі	3, 4 модулі	Критерії оцінки
24-19	20-15	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
18-14	14-8	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
13-8	7-2	В цілому володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
7-0	1-0	Частково володіє матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт (тестів). В структурі навчання виділяють 4 змістовних модулі. У першому, другому та третьому модулях студент складає контрольну роботу у вигляді тестів. Максимум балів за одну контрольну роботу у першому та третьому модулях – **20 балів**. А у 2 модулі контрольна робота оцінюється у **27 балів**. Правильна відповідь у тестах оцінюється у **1 бал**.

Критерії оцінки контрольної роботи:

1, 3 модулі	2 модуль	Критерії оцінки
20-15	27 – 22	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно висловлює свою думку, наводить ті чи інші приклади туристських ресурсів. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та завдань.
14-9	21 – 16	Студент достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його описує, в основному розкриває зміст теоретичних питань та завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
8-4	15 – 10	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, але допускає при цьому окремі суттєві неточності та помилки при його викладанні.
3-2	9 – 4	Студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань за тематикою туристських ресурсів, допускає при цьому суттєві помилки.
1-0	3 – 0	Студент не розуміє змісту теоретичних питань, не наводить приклади туристських ресурсів, зовсім не володіє навчальним матеріалом.

У 4 модулі студент складає номенклатуру, за яку теж має можливість отримати максимум **30 балів**. Номенклатура містить наступні завдання: на фізичній карті України показати гори та височини, їх найвищі точки та назви гір, низовини; річки; озера; лимани; затоки; водосховища; канали.

Критерії оцінки номенклатури:

4 модуль	Критерії оцінки
30-25	В повному обсязі володіє матеріалом, користується фізичною картою швидко, впевнено та правильно вказуючи на запитуваний об'єкт з номенклатури.
24-14	Достатньо повно володіє матеріалом, користується фізичною картою не впевнено. Деякі об'єкти з номенклатури знаходить повільно, не вистачає достатньої глибини та аргументації. При цьому допускає окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
13-9	В цілому володіє матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
8-1	Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) вказує об'єкти номенклатури, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0	Зовсім не володіє матеріалом, зовсім неактивний.

Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми або виконати індивідуальні завдання, що пропонуються в робочій програмі.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

Зведена таблиця набору балів за I семестр

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Практичні	56 (8 прак.зан*7)	Практичні	49 (7 прак.зан*7)
Самостійна робота/ІДЗ	24	Самостійна робота/ІДЗ	24
Контрольна робота	20	Контрольна робота	27
Всього	100	Всього	100

Зведена таблиця набору балів за II семестр

3 модуль (максимум балів)		4 модуль (максимум балів)	
Практичні	60 (12 прак.зан*5)	Практичні	50 (10 прак.зан*5)
Самостійна робота/ІДЗ	20	Самостійна робота/ІДЗ	20
Контрольна робота	20	Номенклатура	30
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на залік і скласти усно мінімум 2 питання за переліком та виконати тести.

Бали отримані студентом за 2 модулі (середнє арифметичне) та бали за екзамен підсумовуються та вираховується середнє арифметичне.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІКУ:

1. **Три питання** потребують змістовної відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого питання або теоретичного положення (оцінюється від 0 до **30 балів** за кожне питання).

30-27 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність питання, проаналізували та зробили висновки з конкретного теоретичного положення та навели приклади.

26-23 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю розкрили сутність того чи іншого питання або теоретичного положення або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

22-18 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково розкрили те чи інше питання або частково проаналізували і зробили висновки з теоретичного положення.

17-0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше питання або сформулювали висновки з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

1. **10 балів** отримує студент за правильні відповіді на тестові питання (1 питання оцінюється у

1 бал).

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЕКЗАМЕНІ:

Три питання у екзаменаційному білеті потребують повні відповіді у письмовому вигляді, які оцінюються у **100 балів**. Перше питання, підвищеної складності, оцінюється у **40 балів**, друге та третє питання оцінюється по **30 балів** кожне.

Критерії оцінки екзаменаційних питань:

бали	бали	Критерії оцінки
40-30	30-20	Студент в повному обсязі полодіє навчальним матеріалом, вільно висловлює свою думку, наводить ті чи інші приклади туристських ресурсів. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та завдань.
29-20	19-10	Студент достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його описує, в основному розкриває зміст теоретичних питань та завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
19-10	9-4	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, але допускає при цьому окремі суттєві неточності та помилки при його викладанні.
9-2	3-2	Студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань за тематикою туристських ресурсів, допускає при цьому суттєві помилки.
1-0	1-0	Студент не розуміє змісту теоретичних питань, не наводить приклади туристських ресурсів, зовсім не володіє навчальним матеріалом.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (семінарських) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для заліку	
90 – 100	A	Зараховано	відмінно - Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
85-89	B		дуже добре - Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C		добре - Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D		задовільно – Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни,

			окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60-69	E		достатньо - Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно – Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно – Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для екзамену	
90 – 100	A	відмінно	відмінно – відмінне виконання з незначною кількістю помилок
85-89	B	добре	дуже добре – вище від середнього рівня, але з деякими поширеними помилками
75-84	C		добре – в цілому правильне виконання, але з помилками
70-74	D	задовільно	задовільно – виконання в повному обсязі, але зі значною кількістю недоліків
60-69	E		достатньо - виконання задовільняє мінімальні критерії
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно – недостатньо: необхідно доопрацювати
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

10. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, ніж запам'ятовування визначень. Кожен здобувач повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Національного університету «Запорізька політехніка», Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Запорізька політехніка». Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- системно і регулярно працювати з навчальною і науковою літературою;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;

- відключити мобільний телефон під час занять;
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття ступеня бакалавр. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 балів за даним курсом. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (у новій редакції)».